

Obsah

Poděkování / 13

I. ÚVOD / 15

Meze diplomacie – prvky stabilního mezinárodního řádu – úkol státnického umění

II. KONTINENTÁLNÍ STÁTNÍK / 22

Metternichova osobnost – jeho názor na mezinárodní vztahy – počátky jeho diplomatické kariéry – jmenování ministrem zahraničí – povaha „kolaborace“ – důsledky Napoleonovy porážky v Rusku

III. OSTROVNÍ STÁTNÍK / 47

Castlereaghova osobnost – jeho názor na mezinárodní vztahy – Castlereagh a vnitřní uspořádání Velké Británie – Castlereaghova reakce na Metternichovy nabídky zprostředkování – Pittův plán

IV. METTERNICH

A DEFINICE POLITICKÉ ROVNOVÁHY / 61

Metternichova politika zprostředkování – jeho určení rakouské taktiky – Knesebeckovo memorandum – směrnice vydané emisarům vyslaným do Londýna a na spojenecká velitelství – vyjednávání s Alexandrem I. – Metternichova koncepce politické rovnováhy – Schwarzenbergovy instrukce – příčina války a povaha míru

V. VZNIK KOALICE / 84

Metternich a vnitřní uspořádání Rakouska – vztahy mezi legitimním a revolučním řádem – vyhlášení politiky mocnosti prosazující status quo – počátek rakouského zprostředkování – drážďanský rozhovor – pražský kongres – povaha Metternichovy diplomacie

VI. ZATĚŽKÁVACÍ ZKOUŠKA ALIANCE / 109

Ostrovní koncepce koalice – Castlereaghova nedůvěra vůči Metternichovi – polská otázka – Castlereaghův plán na uzavření smlouvy o všeobecné alianci – problém koaličních válek – frankfurtské návrhy – Castlereaghova mise na evropském kontinentu

VII. KRIZE V KOALICI / 133

Castlereaghovo stanovisko vůči alianci – smysl válečných cílů – „legitimita“ koalice – srozumění mezi Castlereaghem a Metternichem – jednání v Langres – châtillonský kongres – první fáze – jednání na spojeneckém velitelství v Troyes – formulování válečných cílů

VIII. CHAUMONTSKÁ SMLOUVA A POVAHA MÍRU / 155

Châtillonský kongres – druhá fáze – pomsta Nemesis za charismatickou vládu – Chaumontská smlouva – restaurace Bourbonů – retrospektivní a perspektivní mírové uspořádání – Pařížská smlouva

IX. VÍDEŇSKÝ KONGRES / 173

Prvky stabilního uspořádání – bezpečnost a legitimita – rozestavení diplomatických hráčů ve Vídni – procedurální záležitost – jednání o Polsku – jednání o Sasku – Castlereaghovy potíže v Británii – Talleyrand se připojuje k Velké čtyřce – tajné spojenectví uzavřené 3. ledna – závěrečné uspořádání – koncepce legitimního řádu

X. SVATÁ ALIANCE A POVAHA BEZPEČNOSTI / 207

Napoleonův útěk a jednotu Evropy – legitimizace války – potíže s kolektivní bezpečností – druhá Pařížská smlouva – Aliance čtyř a Svatá aliance – státník a prorok – první fáze

XI. METTERNICH A KONZERVATIVNÍ DILEMA / 225

Konzervatismus a revoluce – pojmy povinnost a loajalita – racionalistický a historický konzervatismus – Metternichova myšlenka týkající se povahy ústav – Metternichova myšlenka týkající se charakteru revolucí – konzervativní dilema – vnitřní uspořádání Rakouska – státnické umění a státní správa

XII. CÁŠSKÝ KONGRES A MÍROVÉ USPOŘÁDÁNÍ / 250

Diplomacie a legitimní řád – součásti nového mezinárodního řádu – základ rakousko-britské spolupráce – společenský a politický zápas – směrnice pro cášský kongres – záležitosti projednávané v Cáchách – závěr kongresu

XIII. KARLOVARSKÉ DEKRETY

A OVLÁDNUTÍ STŘEDNÍ EVROPY / 270

Vztah Rakouska ke střední Evropě – uspořádání Německa – zklamání nadějí na jednotu – atentát na Kotzebua – konference v Teplících a Karlových Varech – reakce jednotlivých mocností – okrajový případ rakousko-britské spolupráce

XIV. OPAVSKÝ KONGRES A USPOŘÁDÁNÍ EVROPY / 287

Struktura „Metternichova systému“ – britské chápání revoluce – revoluce v Neapoli – Metternichovo dilema – výklad Svaté aliance – opavský kongres – Castlereaghova reakce – Metternichův úspěch

XV. LUBLAŇSKÝ KONGRES A VLÁDA EVROPY / 313

Taktika Metternichovy diplomacie – lublaňský kongres – první fáze – Castlereagh a aliance – piemontská revoluce – nové formulování Metternichovy politiky – neplodnost diplomacie – jednota Evropy

XVI. ŘECKÉ POVSTÁNÍ / 331

Řecké povstání – první fáze – státník a prorok – řecké povstání – druhá fáze – přehodnocení Svaté aliance – Castlereagh se znovu připojuje k alianci – hannoverský rozhovor – Metternich se obrací s výzvou na Alexandra I. – pozvání a memorandum – vychází najevo, že ostrovní a kontinentální politika jsou neslučitelné

XVII. POVAHA STÁTNICKÉHO UMĚNÍ / 359

Konec konferenčního systému – poučení z Metternichova a Castlereaghova státnického umění – povaha státnického umění

Bibliografie / 383

Poznámky / 393

Jmenný rejstřík / 408

O autorovi / 411